

Fingeravtryck

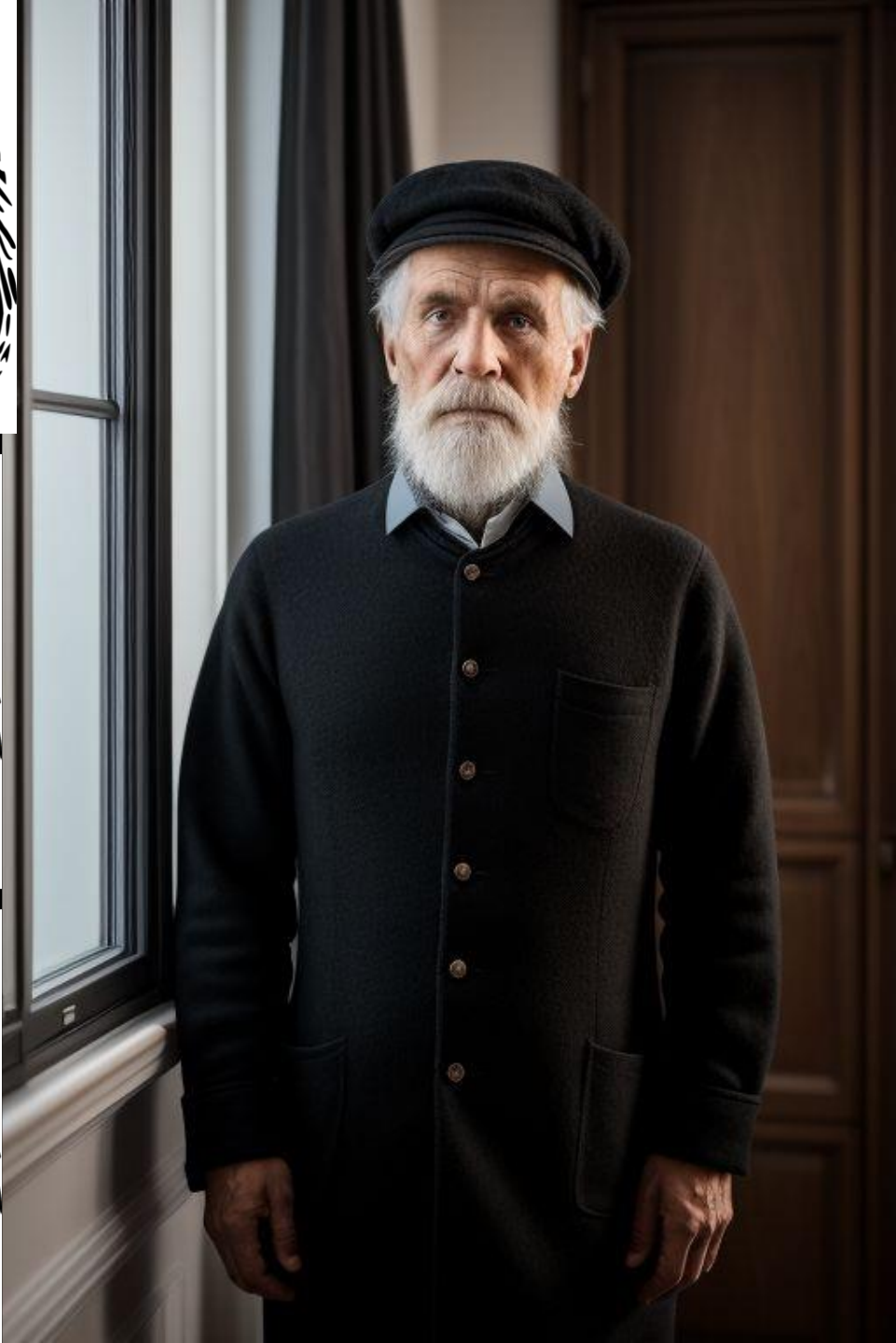
1912 den 16 augusti .Den svenska Högsta domstolen fastställer en dom där fingeravtryck för första gången ingår i bevisningen.

Högsta domstolen grundades av Gustav III efter Riksdagen 1789, då man infört Förenings- och säkerhetsakten. Dess ställning är grundlagsfäst i regeringsformen. Ledamöterna skall vara minst 14 stycken och måste vara lagfarna domare. De tituleras justitieråd och utses av regeringen. Regeringen utser också en av dem till ordförande.

**En avdelning av Högsta
domstolen i
Svärdssordens sal på
Stockholms slott, ca
1900**

Fingeravtryck 1912 (OK)

Henry Fauld hade i en avhandling 1880 bevisat att fingeravtryck inte förändras med åren hos en människa. Metoden hade 1892 utvecklats vidare av brittiska antropologen Francis Galton. Han kom på ett sätt att se skillnad på olika fingeravtryck. 1893 fälls första brottslingen med den nya tekniken. Francisca Rojas döms skyldig till mord efter att hennes fingeravtryck hittas på mordplatsen.

Då mönstret är individuellt, började polisen använda det som ett led i den tekniska utredningen vid misstanke om brott. I mars 1906 startade den svenska polisen sitt fingeravtrycksregister vid signalementskontoret på Stockholms detektivavdelning. Den förste som identifierades med hjälp av fingeravtryck var Frans Oskar Roos, en brottsling som varit bland de första att få sina fingeravtryck tagna och registrerade. Idag omfattar registret på nationella fingeravtrycksroteln cirka 200 000 personer. Den 16 augusti 1912 fastställde Högsta domstolen en dom där fingeravtryck utgjorde en del av bevisningen. 1924 kom den första domen där fingeravtrycken utgjorde det enda beviset. I början av 1950-talet kom den svenska ninhydrin-metoden som med hjälp av en kemisk reaktion framkallade fingeravtryck. Med stöd av fingeravtrycksdatabaser med information om tidigare misstänkta och dömda samt internationell samverkan spelar fingeravtrycket en viktig roll i såväl nationellt som internationellt polisiärt arbete.

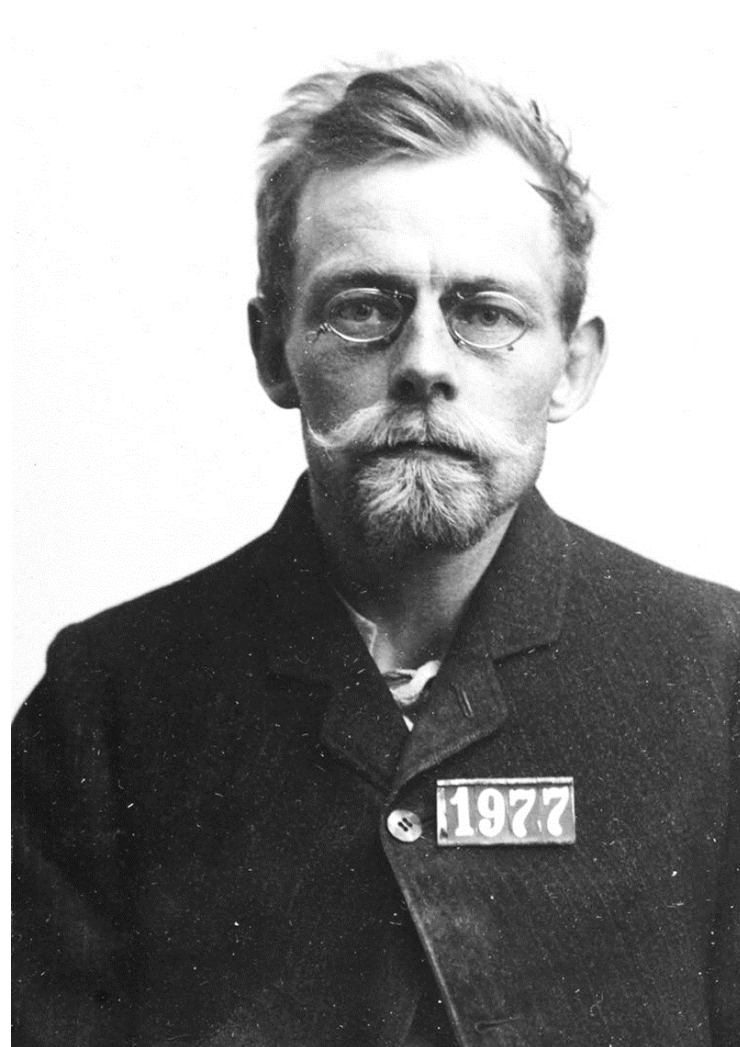

1912

1912

Tjuvar & Hälare

Stockholms stadsarkiv

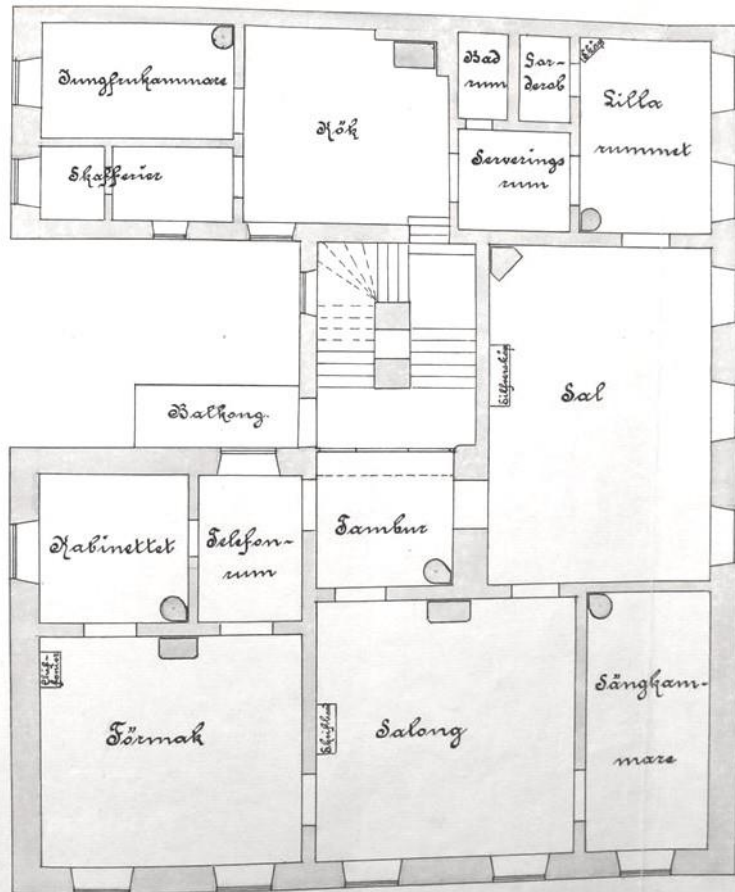
Hur gick det för Hedvig Aronssons barn?

Hedvig Aronssons hade två söner i äktenskapet med snickaren Lars Landgren. Den äldste sonen, Axel Edvard Laurentius Landgren var född den 27 januari 1875 i Jakobs församling. Han kommer vid 17 års ålder skriva in sig i Stockholms sjömanshus. Redan efter drygt två månader, 25 oktober 1892 finns en anteckning om att han rymt när briggen Carolus nådde Swansea.

Efter detta finns bara noterat att Axel Edvard Laurentius är bosatt i Amerika. Hedvig Aronssons andre son Valfrid Jobis Samuel, född 12 oktober 1876 utvandrar även han. Den 7 december 1892 tar han ut flyttbetyg för att resa till Amerika. Hedvig och Johan Fredrik Aronssons gemensamme son Karl Emil bor kvar med sin mamma efter faderns och halvbrödernas utresa. Han flyttar med henne till Skärgårdsgatan där hans faster, Emma Aronsson, har ett klädmäkleri. Karl Emil umgås en hel del med pojkarna i tjuvligan och han uppmuntrar ligamedlemmarna att sälja stöldgods till mamman. Efter rättegången påbörjar Hedvig sitt fängelsestraff 26 augusti 1895 och Karl Emil flyttar i november samma år till farmor och farfar som bor nere i Lugnås, Kalmar län. Där kommer han avsluta sin skolgång och konfirmeras i Lugnås kyrka.

Våningen 2 kr. upp.

Våningen 2 kr. upp.

Inbrott på Skeppsbron – ritning över lägenheten 1895

Den 4 september 1895 bryter sig Robert in i grosshandlare Adler Larssons våning på Skeppsbron 26. En grannkvinna och hennes son överraskar honom och han hotar dem med en revolver. I tumultet träffas både sonen och grannkvinnan av skott. Polisen larmas och när de kommer till platsen försöker Robert ta sitt liv.

Ritningen visar den lägenhet som Robert Thurgren bröt sig in i 1895. Vid inbrottet blev Robert tagen på bar gärning av några grannar. Robert som var beväpnad sköt mot personerna och försökte sedan ta sitt liv genom att skjuta sig själv.

Robert dömdes till 10 års fängelse och förlust av medborgerligt förtroende. Ritningen finns som bilaga till domen från Stockholm rådhusrätt.

Tjuvar ur tambur och lägenhet. Oskar Andersson år 1912

1912

Tjuvar ur tambur och lägenhet. Gustaf Olof Axel Andersson

Enligt Polisunderrättelser 1912, nr 20, D6, satt Gustaf Olof Axel Andersson, född i Stockholm 18850513, på Staffängelset i Jönköping under perioden 19110217 till 19120220 för 4:e resan stöld. Enligt Polisunderrättelser 1912, nr 115, D6, satt Gustaf Olof Axel Andersson, född i Stockholm 18850513, på Kronohäktet å Långholmen under perioden 19120712 till 19121018 för misshandel. Rotemansarkivet innehåller många uppgifter om Gustaf Olof Axel Andersson. Han föddes till exempel på Södermalm i fastigheten Beckbrännaren Mindre 5 (idag Beckbrännaren Mindre 29). Se länk till höger.

1912

Arrangerat inbrott. Tjuvarna
visiteras hos kriminalpolisen

Oscar Vigelius Gryting/Ahlstrand år 1895

Oscar Vigelius föddes den 31 januari 1880 som son till målare Gustaf Oscar Gryting och hans hustru Katarina Albertina. Han föddes i Katarina församling och han kommer vara bosatt på Södermalm nästan hela sitt liv. Oscar, i ligan kallades han Gille, bodde från 1919 i Årsta men inom ett par år blir han skriven i Bilagan som icke befintlig. När han dör 1928 bodde han återigen på Södermalm, på Bellmansgatan.

På hösten när Oscar Vigelius var 12 år blev han för första gången varnad av polisen. Han hade tillsammans med en kamrat stulit fyra flaskor porter från en bryggarvagn. De kallades till polisstationen sex dagar senare, den 22 augusti 1892, tillsammans med sina målsmän. De blev varnade men ölutköraren ville inte gå vidare med anmälan.

Osscar Vigelius

Den 20 december går 14-årige Oscar Vigelius genom förstugan till Sundbergs konditori på Västerlånggatan 81, han har ett ärende in på gården. Mot väggen ser han ett låst isskåp och provar den nyckel han alltid bär på sig. Nyckeln passar och han låser upp, ser några flaskor punsch och lämnar lokalen. Efter att han kommit ut på gatan träffar han sin kamrat Carl Fredrik Isidor Olsson på Österlånggatan. "Vill du ha punsch?" Självklart, svarar Carl och tillsammans går de tillbaks och tar tre flaskor var. En trappa leder till i förstugan och folk kommer i trappan och överraskar dem.

"Ta fast tjuvarna!" – Jakten börjar och Gille tas fast i en portgång på Lilla Nygatan och Carl i hörnet Kornhamnstorg och Lilla Nygatan. Nu kommer två konstuplar och Gille med kumpan förs till polisstationen på Myntgatan 4.

Den 9 januari 1895 fälls domen. Gille har vid inbrott och stölden ännu inte fyllt 15 år, utan uppnår denna ålder först den sista januari, och döms därför inte till fängelse. Straffet blir intagning på uppfostringsanstalt eller, om plats inte finns, rättning medelst aga i hemmet. Gilles pappa, målarmästare Gustaf Oskar Gryting är närvarande under hela rättegången och på föregiven anledning berättade han att han "stundom märkt, att sonen varit "rörd" af starka drycker, hvilket han, som aldrig iakttagit, att sonen innehaft punsch, antagit bero derpå, att denna i sällskap med en dräng inom den egendom, hvarest Gryting bodde, ofta plägat förtära öl, men att sonen i öfrigt uppfört sig väl i hemmet ända tills hösten sistlidet år, då han, utan att akta på fadrens förmaningar, vistats mycket utomhus".

Osscar Vigelius

Gilles kamrat, Carl Fredrik Isidor Olsson, uteblev från rättegången. Han var fem år äldre och straffet skulle ha blivit betydligt högre.

När Gille häktas i juni 1895 för sitt aktiva deltagande i inbrottsligan tillhör han en av de yngre tjuvarna. Han anklagas för att ha stulit fotogenlampor i trappuppgångar och att ha gjort inbrott och stulit på båtar liggande vid bland annat Riddarholmen och Sjöbergsplan. Naturligtvis gör Gille även inbrott i issskåp och tar allt ätbart han hittar. Han verkar förtjust i sötsaker, flera stölder av karameller nämns i domen.

De 24 februari klockan 9 på kvällen bryter sig Gille och en kamrat in hos Gilles egen familj på S:t Paulsgatan 6 b. Där stjälar de 10 kronor kontant, ett silvercylinderur , en diamantskärare och tre silverskedar, tillsammans värt nästan 23 kronor.

Oscar Vigelius Gryting döms 12 juni 1895 för inbrott och stöld av tillsammans 113 kronor och 20 öre till ett års straffarbete och efter avtjänat straff till ett års förlust av medborgerligt förtroende.

Gille avtjänar sitt straff på Kronohäktet på Långholmen, straffet börjar 17 juni 1895, den 22 oktober förflyttas Gille till Västerviks kronohäkte. I fängelsets stamrulla skriver Gille under med O. Gryting.

Efter den här tiden kommer Oscar Vigelius Gryting att byta efternamn och istället heta Ahlstrand. Före namnlagen 1901 behövde man bara informera prästen i församlingen om att man bytt namn. Gilles gamla efternamn Gryting kommer dock att hänga med i olika register under många år framåt. Gille fortsätter sin brottsliga bana

Osscar Vigelius

Natten mellan 19 och 20 februari 1923 förövar Gille och hans kamrat skrädderiarbetaren Axel Johansson ett inbrott i en matvarubutik, polisen larmas nästan genast och de två männen häktas, både de och deras inbrottsverktyg tas med till polisstationen. Vid förhöret uppger de att de hyrt ett rum gemensamt på Malmskillnadsgatan 9 och att de bott där sedan i januari detta år. Eftersom båda är arbetslösa tänkte de försörja sig genom inbrott.

Gille och Axel erkänner även ett inbrott i en möbelaffär på Gamla Kungsholmsbrogatan 23 natten mellan 17 och 18 januari då bytet bara blev lite kläder, ett dragspel och ett paraply. De anklagas för skadegörelse men nekar och frias senare av åklagaren. I en läderhandelsbutik på samma gata och under samma natt stal de lädervaror för sammanlagt 336 kronor och 50 öre.

I en cigarraffär gör de inbrott lite senare i januari och stjälar varor och pengar till ett värde av nära 600 kronor. Tio dagar senare begår de inbrott i en matservering en trappa upp på Västerlånggatan 40 och stjälar sängkläder som de bär hem till sitt rum på Malmskillnadsgatan. Hos Frida Hamlin som har caférörelse på Mälartorget 15 stal de vid ett inbrott i februari bland annat 3,7 kg fläskkötletter, 5 kg skinka och 10 kg smör. Allt tillsammans värt 149 kronor och 16 öre. Dessutom stal de två förträffliga knivar som dock hittades senare i deras bostad och återlämnades till ägarinnan

Utslaget för Oscar Gryting-Ahlstrand blir 4:e resan stöld, straffet blir 1 år och 3 månaders straffarbete och 3 års förlust av medborgerligt förtroende.

Oskar Vigelius Ahlstrand avlider den 14 februari 1928 av blodförgiftning på Sabbatsbergs sjukhus. Oskar bor då på Bellmansgatan 20 i Maria Magdalena församling.